

Heerlen

Raadsvoorstel

Heerlen,
8 september 2026

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Datum
raadsvergadering
28 oktober 2026

Documentnummer
974822

Onderwerp

Zienswijze meerjarenbeleidsplan/meerjarenbegroting 2028-2031 Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (GR HCL)

Aanleiding (bestuurlijke) context

Het college van de gemeente Heerlen neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (GR HCL). De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht de deelnemers aan een regeling elke vier jaar een meerjarenbeleidsplan inclusief een meerjarenbegroting op te stellen. Dit plan vormt het strategische kader en de basis voor de kaderstellende en controlerende bevoegdheden van (bij deze regeling) gemeenteraden en Algemeen Bestuur van het waterschap.

Onder de Wgr gelden specifieke richtlijnen en processen voor dit meerjarenbeleid en de bijbehorende begroting:

- Vierjaarlijkse cyclus: Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling moet in elk geval eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan opstellen. Bij de GR HCL wordt aansluiting gezocht bij de vierjaarlijkse raadsverkiezingen en de daarop volgende collegevorming; het waterschapsbestuur loopt dan als enige uit de maat.
- Democratische verankering: Sinds de wijziging van de Wgr ter versterking van de democratische legitimatie, hebben gemeenteraden nadrukkelijker instemmings- en adviesrecht bij het vaststellen en wijzigen van de begroting en de grote beleidslijnen.
- Kaderstellende rol: Het plan bevat de hoofddoelen, de te leveren prestaties en de financiële kaders voor de komende jaren. Het dagelijks bestuur van de regeling legt op basis hiervan verantwoording af aan de aangesloten raden.

Artikel 28 lid 6 van de GR HCL bepaalt dat het Algemeen Bestuur het meerjarenbeleidsplan inclusief de meerjarenbegroting tenminste 13 maanden voorafgaand aan de periode waarop dit betrekking heeft aan de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur (AB) van het waterschap toezendt.

Overgangssituatie

Het huidige meerjarenbeleidsplan inclusief de daarop gebaseerde meerjarenbegroting loopt af eind december 2026. Dat betekent dat er een beleidsvacuüm ontstaat in 2027 en naar alle waarschijnlijkheid de eerste maanden van 2028. Dit is het rechtstreeks gevolg van het feit dat het meerjarenbeleidsplan en de daarop gebaseerde meerjarenbegroting in samenspraak met de recent nieuw toegetreden deelnemers tot stand is gekomen. Ook sluit de behandeling van dit meerjarenbeleid op deze wijze beter aan bij de reguliere bestuursperiode. Een nieuw college wordt op deze wijze in de gelegenheid gesteld om te participeren in het nieuwe meerjarenbeleid.

Dat is de reden dat het Dagelijks Bestuur (DB) van het HCL voorstelt voor de tussenliggende periode tot het moment dat het nieuwe meerjarenbeleidsplan in werking treedt (op zijn vroegst 13 maanden na toezending aan de deelnemers) in te stemmen met het anticiperen op dit nieuwe beleid. De gevolgen van dit extra jaar (de anticipatie op de vierjarige beleidsperiode vanaf 2028) voor de meerjarenbegroting zijn onder het kopje "Kosten en dekking" uiteengezet.

Kader

Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr)

Archiefwet 1995

Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

1. Bij wijze van zienswijze in te stemmen met het meerjarenbeleidsplan/de meerjarenbegroting 2028-2031 van GR HCL.

Argumenten

1.1 Met het aangereikte meerjarenbeleidsplan wordt een helder beeld verschaft over de plannen van de GR HCL voor de komende jaren.

Het meerjarenbeleidsplan beschrijft de strategische koers van HCL voor de periode 2028-2031. De komende jaren blijft HCL zich richten op zijn wettelijke kerntaak: het duurzaam bewaren, beheren en toegankelijk maken van overheidsarchieven en andere blijvend te bewaren informatie. Tegelijkertijd speelt HCL in op ontwikkelingen zoals de verdere digitalisering van de overheid, de modernisering van de Archiefwet en de toenemende behoefte aan deskundige ondersteuning op het gebied van informatiebeheer. Met dit meerjarenbeleid legt HCL de strategische uitgangspunten vast die richting geven aan de verdere ontwikkeling van haar organisatie en die de basis vormen voor de komende jaarplannen en begrotingen.

1.2 Het meerjarenbeleidsplan is opgesteld in samenwerking met nieuwe toetreders van de GR HCL.

Met ingang van 1 januari 2026 zijn 11 gemeenten uit Zuid-Limburg en het Waterschap Limburg toegetreden tot de GR HCL.¹ Het meerjarenbeleidsplan is opgesteld op basis van de eerder door het Algemeen Bestuur vastgestelde strategische contouren. Na toetreding van de nieuwe deelnemers is met alle deelnemers samen de verdere uitwerking van het meerjarenbeleidsplan opgestart. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met management, coördinatoren en medewerkers van HCL en is input opgehaald bij de ambtelijke vertegenwoordigers van de deelnemende organisaties. Er is een klankbordsessie georganiseerd met bestuurders en vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten en het waterschap. Tijdens de klankbordsessies werd de koers voor de komende jaren getoetst bij de deelnemers.

De opbrengst van deze sessie laat zien dat er breed draagvlak bestaat voor de koers die HCL de afgelopen jaren heeft ingezet. De nadruk op de wettelijke archieftaak, de verdere

¹ De toegetreden organisaties namen eerder al diensten af op grond van een dienstverleningsovereenkomst.

professionalisering van digitaal archiefbeheer, samenwerking binnen de informatieketen en een toekomstgerichte dienstverlening worden onderschreven.

1.3 Er is bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan contact gezocht met stakeholders buiten de GR HCL.

Bij de verdere uitwerking is actief de dialoog gezocht met betrokkenen binnen en buiten HCL. Zo is er ook een klankbordsessie geweest met stakeholders uit onder meer de erfgoedsector, de provincie Limburg en verschillende samenwerkingspartners. Ook in deze klankbordsessie is de strategische koers van HCL getoetst.

1.4 De meerjarenbegroting sluit aan bij het meerjarenbeleidsplan.

Risico's en kanttekeningen

1.1 Het is mogelijk dat niet alle deelnemers instemmen met het voorliggende meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting.

Dat risico wordt echter klein geschat, omdat bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan is samengewerkt met de deelnemers. Dit gebeurde zowel op ambtelijk niveau als in klankbordsessies op bestuurlijk niveau. HCL heeft het meerjarenbeleidsplan daarna ook vertaald in de meerjarenbegroting. Bovendien vindt de besluitvorming in het AB van de GR HCL plaats op basis van meerderheid van stemmen. De conceptbegroting 2027, en de daarbij horende meerjarenraming 2028-2030 zijn conform de Wgr eerder dit jaar middels een zienswijzeprocedure aan uw raad toegezonden. In juni 2026 heeft uw raad bij wijze van zienswijze ingestemd met de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 (Ondernemingsplan 2027) van de GR HCL.

Kosten en dekking

Door argumenten aangegeven door HCL in de bijlage 3 (memo) ontstaat een tussenjaar 2027 in de beleidsvorming van HCL. De financiële consequenties van dit tussenjaar zijn reeds verwerkt in de Ontwerpbegroting 2027 van het HCL en de daarbij behorende meerjarenraming 2028-2030. In de raadsvergadering van 24 juni 2026 is de gemeenteraad van Heerlen akkoord gegaan met de ontwerpbegroting 2027.

De in de ontwerpbegroting 2027 vastgestelde meerjarenraming 2028-2030 is integraal als meerjarenbegroting 2028-2030 overgenomen in het ter zienswijze voorliggende Meerjarenbeleidsplan 2028-2031. Voor 2031 geldt dat de opgenomen begroting nagenoeg een extrapolatie is van de begroting 2030, uitgaande van een CPI-indexatie van 2%.

In de 1e helft van 2028 zal de reguliere behandeling van de zienswijze van de ontwerpbegroting 2028 en meerjarenraming 2029-2031 van HCL plaatsvinden in de gemeenteraad van Heerlen. Na het uitbrengen van een zienswijze door onze gemeenteraad en op basis van de vaststelling in het AB van HCL worden de financiële effecten meegenomen in het proces van het opstellen van de ontwerpbegroting 2028 en meerjarenraming 2029-2031 van de gemeente Heerlen.

Communicatie

Het bestuur van GR HCL wordt geïnformeerd over de zienswijze van de raad.

Evaluatie

N.v.t.

Vervolg

Nadat alle zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg zijn ontvangen, stelt het Dagelijks Bestuur een zienswijzennota op. In deze nota wordt inzichtelijk gemaakt welke zienswijzen zijn ontvangen en op welke wijze deze zijn verwerkt. Vervolgens stelt het Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur en de deelnemers in kennis van het oordeel over de ingediende zienswijzen en de wijze waarop daarmee is omgegaan. Daarna zal het Algemeen Bestuur overgaan tot definitieve vaststelling van het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting.

Bijlagen

1. Meerjarenbeleidsplan 2028-2031 GR HCL
2. Meerjarenbegroting 2028-2031 GR HCL
3. Memo over het tussenjaar 2027

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de wnd. secretaris,

Drs. R. Wever

J.C.N. Eijkenboom

Raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer 974822;

gezien het advies van de raadscommissie;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Weaver